

Vyriausioji rinkimų komisija (VRK), bendradarbiaudama su Vilniaus universiteto Geografijos ir kraštotvarkos katedra, praėjus dvejiems metams po Seimo rinkimų atliko kasmetinę vienmandačių rinkimų apygardų rinkėjų pokyčio analizę.

Analizuojant 2022 m. ir 2020 m. rinkėjų skaičiaus skirtumus, didžiausias teigiamas pokytis buvo pajūryje esančioje Mėguvos apygardoje, kuri apima Palangą, dalį Klaipėdos bei Kretingos rajonų savivaldybių. Per dvejus metus čia atsirado 3907-iais rinkėjais daugiau nei 2020 metais.

Nemažas rinkėjų skaičiaus augimas fiksuojamas ir Nemenčinės, aprėpiančios dalį Vilniaus rajono savivaldybės, apygardoje. VRK duomenimis, čia rinkėjų skaičius per dvejus metus pasipildė 2670 balsavimo teisę turinčių asmenų.

Kauno rajono savivaldybės pietinėje dalyje esančioje Garliavos apygardoje rinkėjų skaičius pasipildė 2430 rinkėjų.

Teigiamas rinkėjų pokytis matomas ir kitose didžiųjų Lietuvos miestų apygardose. Rinkėjų daugėja Vilniuje esančiose Verkių, Naujosios Vilnios, Pilaitės-Karoliniškių, Pašilaičių, Antakalnio, Senamiesčio-Žvėryno apygardose. Kaune rinkėjų padaugėjo Aleksoto-Vilijampolės apygardoje. Balsavimo teisę turinčių asmenų skaičius didėja ir didžiųjų miestų priemiesčiuose esančiose Raudondvario, Medininkų bei Gargždų apygardose.

VRK taip pat fiksuoja ir apygardas, kuriose matomas rinkėjų skaičiaus mažėjimas. VRK duomenimis, labiausiai sumenko Sėlos rytinė apygarda, kuri apima Rokiškio rajoną ir dalį Kupiškio bei Zarasų rajonų savivaldybių. Per dvejus metus ši apygarda neteko 1356 rinkėjų.

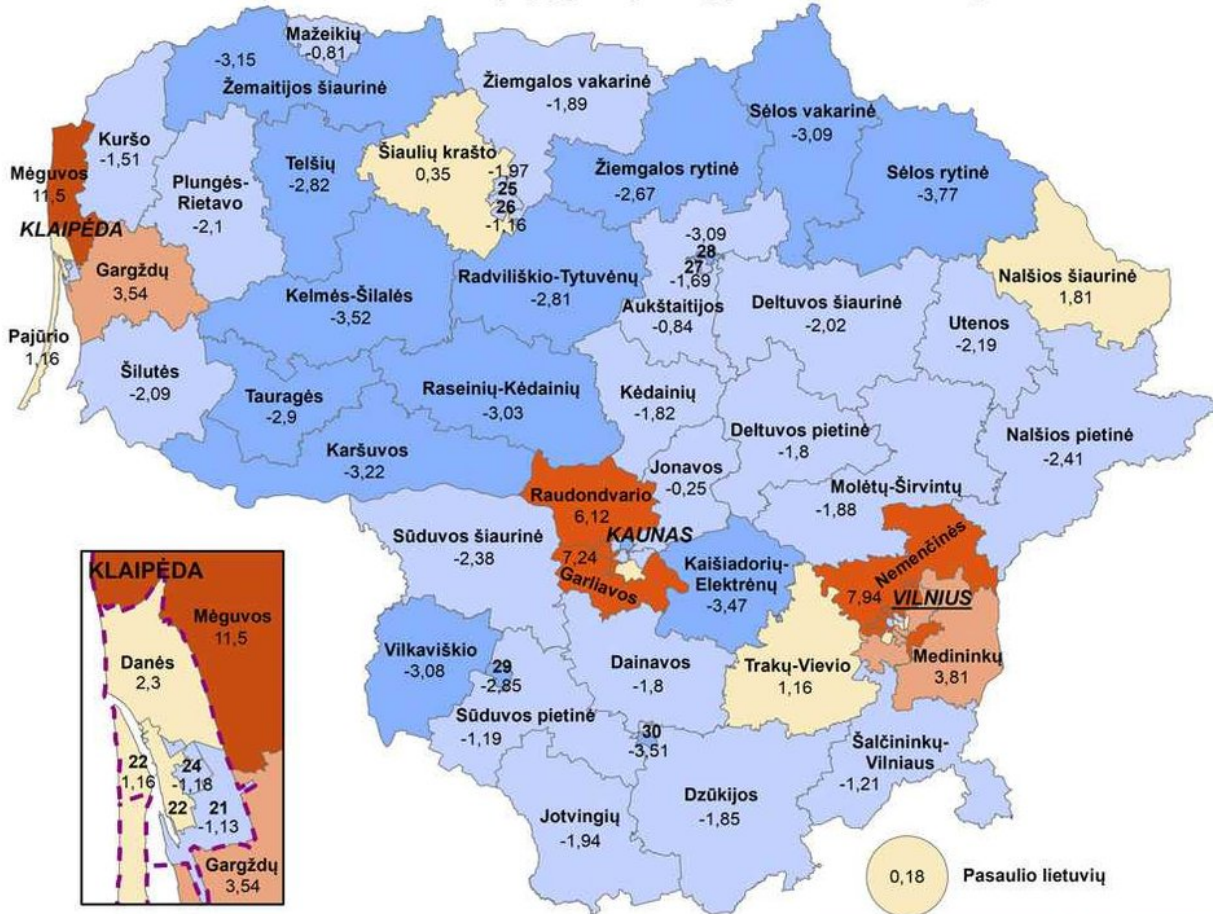
Rinkėjų skaičius ženkliai sumažėjo ir Kelmės-Šilalės, kuri prarado 1278 rinkėjus, taip pat - Alytaus apygardoje, netekusioje 1276 rinkėjų.

Rinkėjų mažėjo taip pat ir Kaišiadorių-Elekrėnų, Karšuvos, Žemaitijos šiaurinėje, Nevėžio, Sėlos vakarinėje, Vilkaviškio ir kitose rinkimų apygardose.

Duomenų analizė parodė, kad praėjus dvejiems metams nuo 2020 metų spalį vykusių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų, atsirado net trylika vienmandačių apygardų, kurios išeina iš Rinkimų kodekse nustatytos leistinos 10 proc. rinkėjų nuokrypio ribos skaičiuojant nuo vidutinio rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus (34 453). Dar prieš metus tokių apygardų buvo vos viena.

Rinkimus reglamentuojantys teisės aktai numato, kad rinkėjų skaičius apygardoje gali svyruoti nuo 0,9 iki 1,1 vidutinio rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus (šiuo metu tai būtų nuo 31 008 iki 37 899 rinkėjų).

RINKĖJŲ SKAIČIAUS POKYTIS SEIMO RINKIMŲ VIENMANDATĖSE APYGARDOSE (2020 - 2022 M.)
(nuo vienmنداčių apygardų rinkėjų skaičiaus vidurkio)

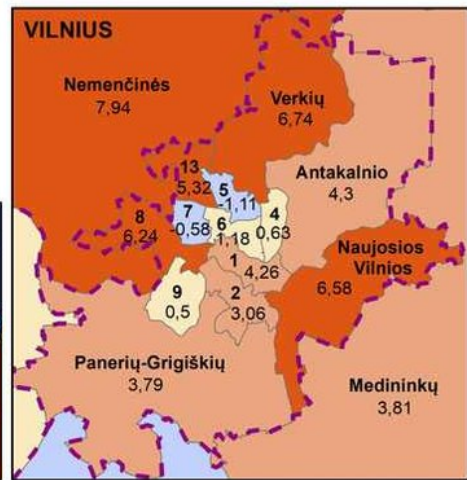
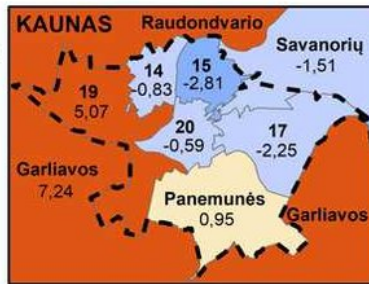

Rinkėjų skaičiaus pokytis (2020.10.11 - 2022.10.11)
(proc. punktais nuo vienmنداčių apygardų rinkėjų skaičiaus vidurkio)

SKAITMENIMIS PAŽYMĖTOS APYGARDOS:

1 - Senamiesčio-Zvėryno	19 - Aleksoto-Vilijampolės
2 - Naujamiesčio-Naujininkų	20 - Centro-Zialiakalnio
4 - Žirmūnų	21 - Marių
5 - Fabijoniškių	22 - Pajūrio
6 - Šeškinės-Snapiškių	24 - Baltijos
7 - Justiniškių-Viršuliškių	25 - Aušros
8 - Pilaitės-Karoliniškių	26 - Saulės
9 - Lazdynų	27 - Panevėžio vakarinė
13 - Pašilaičių	28 - Nevėžio
14 - Šilainių	29 - Marijampolės
15 - Kalniečių	30 - Alytaus
17 - Petrašiūnų-Gričiupio	

Šiuo metu septynios apygardos yra mažesnės nei leistina žemiausia riba, o šešios apygardos ima viršyti didžiausią leistinos rinkėjų skaičiaus nuokrypio ribos padalą.

Visos leistiną ribą viršijusios apygardos yra sparčiai besiplečiančiuose Vilniaus ir Kauno regionuose. Nemenčinėje rinkėjų nuokrypio riba šiuo metu siekia – 116,38 proc. nuo vidutinio rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus, Aleksoto-Vilijampolės apygardoje – 112,94 proc., Medininkų apygardoje – 112,26 proc., Garliavos – 110,97 proc., Naujamiesčio-Naujininkų – 110,34 proc. ir Naujosios Vilnios apygardoje – 110,23 proc.

Žemiau nustatytos 10 proc. rinkėjų nuokrypio ribos atsidūrė Karšuvos (Jurbarko, Tauragės rajonus ir Pagėgius apimanti) apygarda – 88,6 proc., Sėlos rytinė – 88,66 proc., Nevėžio – 88,98 proc., Sėlos vakarinė – 89,31 proc., Deltuvos pietinė – 89,41 proc., Molėtų-Širvintų – 89,41 proc. ir Vilkaviškio – 89,99 proc. vienmandatės rinkimų apygardos.

Vertinant rinkėjų skaičiaus kaitos apygardose tempus, yra tikimybė, kad visose leistiną ribą peržengusiose apygardose ir toliau turėtų didėti atotrūkis nuo vidutinio rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus.

Jei prieš 2020 m. Seimo rinkimus nebūtų peržiūrėtos Seimo rinkimų vienmنداčių apygardų ribos, tikėtina, kad iki 2024 m. numatytų Seimo rinkimų Mėguvos, Pilaitės-Karoliniškių, Senamiesčio-Žvėryno vienmandatės rinkimų apygardos taip pat taptų per didelės, o tarp per mažų atsidurtų Deltuvos šiaurinė, Marijampolės bei Žiemgalos rytinė apygardos.

Jei rinkėjų skaičius per ateinančius metus šiose apygardose viršytų rinkėjų skaičiaus nuokrypio ribas, artėjant kitiems Seimo rinkimams VRK perbraižytų šių ir greta esančių apygardų ribas, kad būtų išlaikytos proporcijos tarp vienmنداčių apygardų rinkėjų skaičiaus. Tai daroma siekiant, kad už vienmandatėse apygardose renkamus Seimo narius galėtų balsuoti panašus rinkėjų skaičius.

Primename, kad VRK rinkėjų sąrašą sudaro ir atnaujina remdamasi elektroniniais Gyventojų registro duomenimis.

Vadovaujantis Rinkimų kodeksu, Lietuvos Respublikos Seimo rinkimams organizuoti ir vykdyti yra sudaroma viena daugiamandatė rinkimų apygarda, kurioje balsuoja visi turintys balsavimo teisę Lietuvos Respublikos piliečiai ir 71 vienmandatė rinkimų apygarda: 70 – Lietuvos Respublikos teritorijoje ir 1 – Pasaulio lietuvių vienmandatė apygarda.

Lietuvos teritoriją skirstant į 70 vienmنداčių rinkimų apygardų, atsižvelgiama į rinkėjų skaičių toje rinkimų apygardoje, valstybės teritorijos suskirstymą į vienmandates rinkimų

apygardas per ankstesnius Seimo rinkimus ir administracinį teritorinį padalijimą. Rinkimų apygarda sudaroma iš bendrą ribą turinčių rinkimų apylinkių.

Rinkimų kodeksas įpareigoja VRK, likus ne mažiau kaip 210 dienų iki Seimo rinkimų, nustatyti ir, likus ne mažiau kaip 180 dienų iki rinkimų savo interneto svetainėje paskelbti rinkimų apygardas sudarančių rinkimų apylinkių sąrašą, jų balsavimo būstinių adresus ir telefonus, apygardos rinkėjų skaičių, apygardų rinkimų komisijų kontaktinius duomenis.

Rinkėjų pokytis vienmandatėse apygardose bus stebimas ir ateityje. Lietuvos Respublikos teisės aktai numato, kad artimiausi Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai, preliminariais duomenimis, turėtų įvykti 2024 m. spalio 13 d.

2021 m. atlikta rinkėjų skaičiaus apygardose analizė publikuojama [ČIA](#).

